

یاد آن روزها...

پدرم، به سمت ماشینی که از قبل معین شده بود، رفتم و برای آنکه مأموران ما را نبینند، همراهان پدرم گفتند: سر خود را بخوابانید. به زحمت، از صحنه متواری شدیم، اما من از پنجره ماشین، شاهد بودم که مردم چه طور با نیروهای مزدور شاه درگیرند؛ از جمله آن‌ها شهید هادی توحیدی بود - که در اوآخر جنگ تحملی عراق به همراه برادرش، در منطقه کرمانشاه به شهادت رسید. او با شجاعت با یکی از مأموران مشغول کتک‌کاری بود. به هر زحمتی بود، خود را به خانه رساندیم.

وقتی رسیدیم هوا تاریک شده بود. پس از مدتی خوابیدم، اما صبح که برخاستم پدرم را ندیدم. وقتی از مادرم سراغ او را گرفتم، گفت: نیمه‌های شب مأموران به خانه ما ریختند و پدرت را با خود بردنند.

آن روزهای تلخ و انتظار آزادی و رهایی را هرگز فراموش نمی‌کنم. (محمدحسن عبدالله)

انتظار آزادی

هرچند در دوران انقلاب کم سن و سال بودم و اکنون با گذشت چند سال، تنها خاطراتی مبهم از آن روزها برایم باقی مانده، اما این خاطره را هرگز فراموش نمی‌کنم: آن روز - با آنکه کوکی بیشتر نبودم - پدرم مرا با خود به مسجد برد؛ مسجدی بزرگ و قدیمی که پر از جمعیت بود. مردم همه آماده می‌شدند تا سخنرانی شروع شود. عده‌ای از علمای نیز در شبستان یکی از حجره‌های حیاط ایستاده بودند. من دست در دست پدر، از داخل یکی از شبستان‌ها جمعیت را نظاره گر بودم. پس از مدتی، پدرم مرا به یکی از دوستان روحانی خود سپرد و برای سخنرانی منبر رفت. سخنرانی که تمام شد، با پدرم وارد خیابان شدیم، اما دیدیم، مأموران حکومتی با نظم خاصی، مسلح به چوب و سپر، خیابان را بسته‌اند و مانع از خروج جمعیت می‌شوند. چیزی نگذشت که زد و خورد آغاز شد. با

مسلمان به پا خیز...

عکس آقا تو ماهه.» هرچند چنین چیزی نبود، ولی مردم با شور و شعف خاصی به ماه نگاه می کردند و اشک شوق می ریختند، اگرچه در واقع، منتظر ظهر ماه تابانی بودند که پانزده سال پیش رخ پنهان کرده بود. فردای آن شب نیز با سردادن شعار، کوچه باغ های باریک و پر برف روستا را پشت سر گذاشتیم و به سمت روستای مجاور رفتیم. هنگام ظهر، وقتی به روستا بازگشتیم، قدم به قدم مأموران شاه، سلاح به دست، ایستاده بودند و انتظار مردم را می کشیدند. در این موقع، یکی از مأموران جلو آمد و بر سر مردم فریاد کشید، اما حاج شکرالله پاسخش را داد. او هم سیلی محکمی به گوشش نواخت. با این حادثه، سایر مأموران هم با مردم شروع به زد و خورد کردند. در نتیجه، عده‌ای دست‌گیر شدند؛ از جمله: حاج شکرالله و حاج سیف الله. از خاطر نمی برم لحظه‌ای را که عباس، پسر حاج سیف الله، اشک می ریخت و به دنبال ماشین مأموران می دوید.

چند روز بیشتر نگذشت که مردم، در حالی که در مقابل تنها تلویزیون روستا جمع شده بودند، شاهد منظرة به یادماندنی ورود حضرت امام ره به کشور بودند و از فرط شادی، اشک می ریختند. پس از آن هم زندانیان روستا با سلامتی به خانه‌های خود بازگشتند و اهالی روستا با جشنی که در مسجد ترتیب دادند، مقدمات برچیدن بساط عناصر اسرائیل و فرقه صاله بھایت را از روستا فراهم آوردند.

(احمدرضا جاسبی)

با این‌که هشت سال بیشتر از عمرم نگذشته بود، ولی خوب و بد روزگار را تا حدی می فهمیدم و تلخی‌ها و شیرینی‌های بسیاری را چشیده بودم. پدر و مادرم از ستم‌های شاه زیاد برایم گفته بودند و از اوضاع و احوال محل زندگی مان نیز کم و بیش می توانستم این را احساس کنم. اگر در روستای ما کسی بیمار می شد، به جای دکتر، جناب عزرائیل را ملاقات می کرد! نه از جاده خبری بود و نه از آب آشامیدنی بهداشتی و نه... به جای این، عده‌ای بی‌دین املاک روستاییان را تصاحب کرده بودند و در مقابل یک سال کار پرزمخت، تنها نانی بخور و نمیر به آن‌ها می دادند.

با آن‌که روستای ما از شهر فاصله نسبتاً زیادی داشت، اما مردم از اوضاع و احوال کشور بی‌خبر نبودند. با اوج گیری انقلاب، مردم که تصاویر حضرت امام ره را، که چون گنجی ارزشمند نزد خود نگهداشتند بودند، بر سردر خانه‌هایشان نصب کردند. از طرف مقابل، طرف‌داران فرقه صاله نیز بی‌کار ننشسته بودند و اخبار روستا را به طور مستمر، به مأموران ساواک گزارش می دادند. بگذریم، دامنه تظاهرات به روستای ما نیز کشیده شده بود. مردم هربار، با سردادن شعار و اعتراض، تا روستای مجاور راه‌پیمایی می کردند. آن شب پس از آن‌که همه در مسجد جمع شدند، شروع به راه‌پیمایی کردیم. هوا کاملاً صاف بود. حاج سیف الله، که سردسته مردم بود، نگاهی به ماه انداخت و گفت: (مسلمان به پا خیز،